

מועצה אזורית
עמק-יזרעאל

חוברת הסברה

בנושא

**הגשת מועמדות
למעוניינות/ים לכהן
כנבחרי ציבור במליאת המועצה
בבוועדים המקומיים**

לקראת הבחירות לרשויות המקומיות

ב- 31 באוקטובר 2023

www.eyz.org.il

הגשת מועמדות לנבחרי ציבור, למליאת המועצה ולוועדים המקומיים: למה, מתי ואיך?

חוברת זו נועדה לספק מידע למועמדות, מועמדים, מתעניינות ומתעניינים, לקראת הבחירות לרשויות המקומיות, שיתקיימו ב-31.10.2023. בחוברת זו מובאים עיקרי הנושאים הקשורים לבחירות עצמן וכן, מידע הקשור לפעילות הוועדים המקומיים והתנהלותם.

להרחבה ומידע נוסף ניתן להיעזר בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח-1958, שהנו המקור החוקי לכללים, דרכי הבחירה, סמכויות, חובות חברי הוועד המקומי ועוד.
מידע נוסף בנושא הבחירות ניתן למצוא באתר משרד הפנים - יחידת המפקח על הבחירות.

למידע ושאלות בנושא הבחירות, ניתן לפנות למזכירת ועדת בחירות **גבי ניצן** בדוא"ל: gabby@eyz.org.il ו/או בטלפון: 04-6520010

ב- 31 באוקטובר 2023
יתקיימו בחירות בכל הרשויות המקומיות בארץ

רקע

היישוב הכפרי (קיבוץ, מושב, ישוב קהילתי, כפר) משתייך למועצה אזורית שבה מתקיימת מערכת שלטונית דו-רובדית.

הרובד הראשון הוא המועצה האזורית המאגדת מספר יישובים, והרובד השני הוא היישוב, המנוהל על ידי ועד מקומי נבחר.

לתושבי היישובים במרחב הכפרי ניתנה זכות מיוחדת לנהל את החיים המוניציפליים והקהילתיים תוך בחירת מנהיגים מתוך היישוב, נטילת אחריות על אורח החיים, הסביבה ועתיד היישוב ותושביו. נטילת אחריות זו של המנהיגות המקומית על ממדי החיים השונים, היא שיוצרת תחושת שייכות, מחויבות ומשמעות.

ב- 31 באוקטובר 2023 יתקיימו בחירות בכל הרשויות המקומיות בארץ ויום הבחירות הוא יום שבתון. בכל אחד מיישובי המועצה תוצב קלפי (אחת לפחות).

במועד זה יבחרו תושבי המועצה:

- 01 ראש מועצה (פתק צהוב)
- 02 נציג היישוב במליאת המועצה (פתק לבן)
- 03 רשימת ועד מקומי (פתק כחול) - ביישובים בהם מתקיימות בחירות לוועד

כל הנבחרות והנבחרים במועד הבחירות יכהנו לתקופה בת חמש שנים.

בחירות לראשות המועצה

מי יכול/ה לבחור?

כל אזרח/ית בגיל 17 ומעלה ביום הבחירות וכתובתו/ה ביישוב רשומה במשרד הפנים, נכלל/ת **בפנקס הבוחרים** ורשאי/ת להצביע בבחירות.

מי יכול/ה להיבחר? (סעיף 19 לצו המועצות האזוריות)

מי שרשום/ה בפנקס הבוחרים של היישוב.

ביום הגשת מועמדותו/ה גילו/ה 21 שנים ומעלה.

מקום מגוריו/ה הקבוע ביום הגשת מועמדותו/ה, הנו בתחום היישוב.

אינו/ה עובד/ת מועצה/ועד מקומי במשכורת.

עובד/ת מדינה/רשות מקומית אחרת – שעבודתו/ה אינה עומדת בסתירה או אי התאמה בין תפקידו/ה זה, לבין תפקידו/ה כנבחר/ת ציבור.

לא הוכרז/ה כפסול/ה מסעיפי חוק אחרים או כפושט/ת רגל.

'פנקס הבוחרים' - רשימה הכוללת את כל בעלי זכות הבחירה ב"אזור" ובו מופיעים הפרטים הבאים: שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר תעודת הזהות. ניתן לעיין בפנקס הבוחרים על פי הנחיות ובמועדים המפורסמים על ידי מנהל/ת הבחירות.

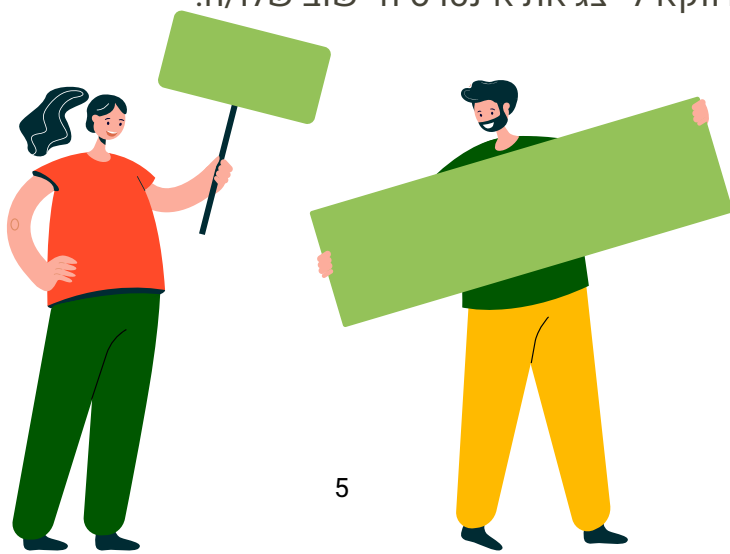
בחירות למליאת המועצה

מליאת המועצה היא הגוף בעל הסמכות והיכולת לקבוע מדיניות ולאשר נושאים שהוגדרו בחוק, בהם: אישור תקציבים, חוקי עזר, תכניות פיתוח ועוד.

בשונה מרשויות עירוניות, בהן הבחירות למליאת הרשות הן כלליות ומתבצעות על פי רשימות, במועצות אזוריות הבחירות למליאת המועצה מתבצעות לפי ישובים.

כל ישוב בוחר נציג/נציגים מטעמו למליאת המועצה. המליאה מורכבת מנציגי כל היישובים הנמצאים בתחום השיפוט של המועצה.

מספר הנציגים/ות של היישוב במליאה נקבע על פי המודד שמאושר במליאת המועצה: לאחר הבחירות מתכנסת המליאה ובוחרת מתוכה הנהלה. כל חברי המליאה פועלים במסגרת ועדות רשותיות שונות בהם - הנהלה, חינוך, ביקורת, ביטחון, מכרזים ועוד. תפקיד נציג/ת המליאה של היישוב לקדם את טובת המועצה כולה ולא לדאוג לייצג את אינטרס היישוב שלו/ה.

בחירות לוועד מקומי

! הוועד המקומי הינו גוף סטטוטורי, המנהל את היישוב ואחראי על מתן השירותים המוניציפליים של היישוב ומייצג את כלל תושבי היישוב.

! לוועד המקומי סמכויות מתחום המשפט הציבורי והמנהלי, וחלים עליו כללי המשפט הציבורי-מנהלי.

! המועצה רשאית להאציל מתפקידיה וסמכויותיה לוועד מקומי, למעט בתחומים מסוימים, כגון: ייסוד תאגידיים, הטלת אגרות והיטלים, חקיקת חוקי עזר, הפקעת מקרקעין ואישור תקציב ועד מקומי.

! הוועד המקומי הינו גוף משפטי נפרד לחלוטין מהאגודה החקלאית/קהילתית הפועלת באותו היישוב.

במהלך כהונתם מעצבים חברי הוועד המקומי, את אופי החיים ביישוב. הוועד קובע מדיניות אשר באה לידי ביטוי בהחלטותיו וביישומן. להחלטות הוועד ישנה השפעה על תחומי החיים השונים, הפיזיים, החברתיים, הכלכליים/כספיים ועוד.

מספר חברי הוועד המקומי נקבע על ידי משרד הפנים בהתאם למספר התושבים ביישוב ונע בין 5-11 חברים וחברות, על פי הטבלה הבאה:

מספר תושבים/ות	מספר חברי/ות ועד
עד 1,500	5 עד 7
1,501 ומעלה	9 עד 11

הגשת מועמדות למליאת המועצה ולוועד מקומי

! כל קבוצת בוחרים המונה 2% לפחות ממספר הבוחרות והבוחרים ביישוב ולא פחות מ-5 בוחרים, רשאית להגיש רשימת מועמדים לחברות במועצה/בוועד המקומי. מספר המועמדים/ות ברשימת המועמדים/ות למליאת המועצה לא יפחת מ-3 מועמדים/ות ולא יהיה יותר מכפל מספר הנציגים/ות שהיישוב, אשר מטעמו מוגשת הרשימה, זכאי לבחור למועצה.

מספר המועמדים/ות לוועד המקומי או לנציגות במילאה יהיה לא יותר מכפל מספר החברות והחברים במוסד העומד לבחירה.

! לא יאוחר מהיום ה-33 לפני יום הבחירות, יש להגיש רשימות של מועמדים ומועמדות על גבי טפסים מיוחדים, שנוסחם ופרטיהם קבועים בצו המועצות האזוריות ומפורסמים על ידי משרד הפנים. מודעות בדבר הגשת מועמדות יפורסמו בלוחות המודעות ביישובי המועצה, באתר האינטרנט של היישוב (ככל שקיים) ובאתר האינטרנט של המועצה.

בטפסים תתבקשו לספק את הפרטים הבאים:

✓ שם האזור (=ישוב), סמל ישוב

✓ כינוי וסימון הרשימה (=אות לפתקי ההצבעה)

✓ בא/ת כוח של הרשימה

✓ פרטי המועמדים/ות ברשימה כולל חתימה אישית של

כל אחד/ת מהם/ן על כתב הסכמה.

 על כל אדם ששמו מוגש כמועמד/ת, לחתום אישית על כתב הסכמה לשמש כמועמד/ת. מי שלא חתם על כתב הסכמה, לא ת/יאושר כמועמד/ת.

 אדם רשאי להיות מועמד ברשימת מועמדים **אחת בלבד** למועצה וברשימת מועמדים אחת לוועד המקומי. אדם שחתם על כתבי הסכמה לשמש כמועמד ביותר מרשימה אחת למועצה, או ביותר מרשימה אחת לוועד מקומי, שמו יימחק מכל רשימות המועמדים שלהן נתן את הסכמתו.

 יש להקפיד ולרשום בטפסים, בצורה מדויקת ומלאה, את הפרטים של המועמדים/ות ושל החותמים על הצעת המועמד/ת ועל רשימת המועמדים/ות.

 רשימות מועמדים/ות שיוגשו באיחור לא יתקבלו.

 לא תתקבל חוברת שנעשו בה תיקונים, שינויים או מחיקות (לרבות מחיקות בטיפקס) בשמות המועמדים/ות או בסדר רישומם או במספר הסידורי שליד שם המועמד/ת.

יש להביא בחשבון שיש משמעות לסדר השמות שכן, על פי סדר זה ייקבע הרכב הוועד המקומי הנבחר/נציג מליאה וכן החלפות במהלך הקדנציה, ככל שיהיו.

מומלץ להגיש רשימה ובה מספר חברים מעבר לנדרש, היות שבמהלך הקדנציה יתכנו חילופים בנסיבות שונות.

ככל שתוגש רק רשימה אחת, היא תקבל הכרזה מבלי לקיים הליך בחירות בקלפי. זאת, מתוך ההנחה שאם אין מתמודדים/ות נוספים/ות, המועמדים/ות הנ"ל מקובלים/ות על כל תושבי היישוב.

חבר/ת ועד מקומי לא יכול/ה לכהן במקביל כחבר/ת מליאת המועצה האזורית.

י"ר ועד מקומי

ועד מקומי יבחר בישיבתו הראשונה את אחד מחבריו או חברותיו, לראשות הוועד.

הבחירה תיעשה בהצבעה גלויה. המועמד/ת שי/תקבל יותר ממחצית הקולות של כל חברי הוועד - י/תיבחר.

חשוב לבחור את האדם המתאים ביותר מבין חברי הוועד – מי שיש לו ניסיון ניהולי, פנאי ויחסי אנוש טובים ולא דווקא מי שזכה במירב הקולות בבחירות.

ראש ועד מקומי אינו זכאי לשכר בתמורה לביצוע תפקידו.

י"ר הוועד הנו/ה ראשון/ה בין שווים/ות ואין לו/ה סמכות עודפת על פני שאר חברות וחברי הוועד המקומי.

בוועד מקומי לא יוכלו לכהן קרובי משפחה (בן/בת זוג, הורה או הורי הורה, בן/בת זוג/ה, בן או בת או בני/בנות זוגם, אח או אחות או בני/בנות זוגם).

חבר/ת ועד מקומי קרוב/ה, סוכנו/ה או שותפו/תו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהון או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל/ת או עובד/ת אחראי/ת בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי; לענין זה, "קרוב" - בן/בת זוג, הורה, בן או בת, אח או אחות.

חילופים בוועד המקומי

! חבר/ת ועד נבחר שחדלה לכהן,
י/תמונה במקומו/ה המועמד/ת ששמו/ה הבא
ברשימה שממנה נבחר אותו חבר/ה שעזב.

! אם אין מי שימלא את המקום הפנוי, יבחר
הוועד על פי החלטה של מחצית מחבריו לפחות,
אדם שהנו כשיר להיבחר.

! יש ליידע את המועצה בכל שינוי פרסונלי שנעשה בוועד המקומי.

על התנהלות הוועד המקומי

ישיבות ועד מקומי

 ישיבה ראשונה של הוועד המקומי הנבחר, צריכה להתכנס בנוכחות ראש/ת המועצה או מי מטעמו/ה, לא יאוחר מ- 14 יום מתחילת כהונתו.

 על הוועד המקומי לקבוע לפחות ישיבה אחת בכל שישה שבועות – כלומר, צריכות להתקיים לפחות 8 ישיבות בשנה.

 ניתן לכנס ישיבה שלא מן המניין, לפי צורך.

 יש להודיע על מועד הישיבה וסדר היום לכל חברי הוועד ומוזמנים אחרים לפחות 24 שעות מראש. בכך, תינתן למשתתפות והמשתתפים הזדמנות להתכונן לדיון.

 יש להדביק על דלת משרדי הוועד הודעה על קיום הישיבה.

השתתפות בישיבות ועד

 על פי הוראות הצו, חובה להזמין לישיבות הוועד את נציג/ת היישוב במליאה. מעבר לחובה החוקית, נוכחותו/ה מסייעת ליצירת שיתוף פעולה ומאפשרת העברת מידע בין שני רבדי השלטון.

 ככלל, ישיבות הוועד הן פומביות ורק במקרים ספציפיים ונדירים (למשל בעניין בטחוני או מטעמי צנעת הפרט) ניתן לקיים דיון בדלתיים סגורות. זאת, אחרי בדיקה מעמיקה והחלטת ועד שיש הצדקה

להחרגה מעקרון הפומביות.
הנחת המוצא היא שפומביות הדיון תורמת לשיפור איכות ההחלטה.
השתתפות הציבור הינה בעמדה של משקיפים/ות בלבד ואינם/ן בעלי/ות זכות הצבעה.

ישיבה יכולה להתקיים רק במניין חוקי. היינו, נוכחות של רוב חברי הוועד.

חובה על חבר/ת ועד להיות נוכח/ת בישיבות הוועד ומי שנעדר/ת משלוש ישיבות רצופות, חדל/ה להיות חבר/ה, אלא אם הסיבה מוצדקת (מילואים, מחלה וכדומה).

החלטות יתקבלו ברוב קולות של חברי הוועד.

פרוטוקול ישיבה

בכל ישיבת ועד יש לרשום פרוטוקול, הכולל:

- ✓ תאריך
- ✓ שמות חברי הוועד הנוכחים/ות והחסרים/ות
- ✓ סדר יום
- ✓ תמצית מהלך הדיון
- ✓ החלטות ותוצאות הצבעה
- ✓ חתימות (יז"ר הוועד ומנהל/ת ישוב)
- ✓ יש להקליט את ישיבות הוועד המקומי

על פי חוק, פרוטוקולים פתוחים לעיון הציבור ונשמרים כחלק מההיסטוריה היישובית ולכן, יש להמנע מאזכור שמות ולהקפיד על לשון נקייה.

חברי הוועד יקבלו את הפרוטוקול לפחות שבוע לפני הישיבה ויאשרו אותו בתחילת הישיבה.

מומלץ לפרסם את הפרוטוקול לכלל תושבי היישוב באמצעים המקובלים.

ועדות

במבנה ארגוני מיטבי, הוועד המקומי מפעיל תחתיו ועדות בתחומים השונים של היישובים, כגון: תרבות, נוער, ביטחון, חזות היישוב וכדומה. באופן זה, תושבים/ות נוספים/ות לוקחים/ות חלק בעשייה ובניהול.

חוברת זו נועדה להוות כלי עזר בלבד למתעניינים/ות ולמועמדים/ות לוועדים מקומיים במועצה, והיא אינה באה במקום ייעוץ משפטי ו/או האמור בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, ו/או הוראות דין נוספות החלות על הוועדים המקומיים.

בכל מקרה בו קיים שוני בין האמור בהנחיות לבין הקבוע בהוראות הדין, הוראות הדין גוברות.

www.eyz.org.il

